

GDNIEC CZESTOCHOWSKI

DIENNIK POLITYCZNY, SPOLECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

O kulturę walki wyborczej

Odezwą Zjednoczenia Polskich Stowarzyszeń

Zaledwie ogłoszono termin wyborów do Sejmu i Senatu, a już rozpoczynają się agitacyjne walki partyjne, popierane terorem. Zamiast argumentów rozumu i troski o dobro narodu i państwa, używa się oszczerstw i karczemnych środków fizycznych, jak pałka i pięść. Stronnictwa polityczne, które zwykły głośno w Sejmie i na wiecach o wolności obywatelskiej, tej właśnie wolności odmawiają przeciwnikom swoim, gdy chodzi o wszechstronne uświadomienie o prawach i obowiązkach narodu.

Wyrodziła się w partjach politycznych nierzadko nieusprawiedliwiona zachłanność zniszczenia każdej myśli, która nie odpowiada ich programom — i podporządkowania całego narodu jednemu kierunkowi myśli politycznej.

W takiej pracy naród nie widzi dobra dla siebie i lęka się o przyszłość państwa, o wolność i niepodległość swoją. Naród rozumie, że zbiorowa myśl wytworza wielkie wartości i żąda pełnej wolności obywatelskiej.

Naród musi zapoznać się ze wszystkimi kierunkami myśli politycznej i wybrać dla siebie, z wolnej a nie przymuszonej woli, tę, jaka mu najlepiej odpowiada.

Każdy człowiek rozsądny rozumie, że wszelki terror jest czynnikiem rozkładu, a Naród go nie dopuści i będzie się umiał przeciwstawić.

Niechże tedy partje polityczne wydobędą z siebie rozum i szlachetność, a jako nakaz rozsądku uprzytamniają sobie przy każdej sposobności, że wolność obywatelska musi być uszanowana.

Wszyscy jesteśmy braćmi i równymi obywatelami w Ojczyźnie, nie może tu więc być wybranych, ani upośledzonych.

Jeśli która partja nie umie się zdobyć na nic mądrzejszego, ani szlachetniejszego, jak oszczerstwo, pałka i pięść, to czyniami tymi stwierdza, że idea jej jest krucha, nie nie warta — wprost szkodliwa dla narodu i państwa, i taka praca szkodliwa, upadająca naród, z koniecznością wywołać musi odpowiedni protest.

W pracach politycznych powinno przyswiecać wszystkim, w pierwszym rzędzie, dobro narodu i państwa, a nie partji.

Kto inaczej pojmuję tę pracę, nie godzien zwać się obywatelem Polski.

Ufamy, że wszystkie polskie stronnictwa polityczne dołożą wszelkich starań, dla dobra Ojczyzny i własnego honoru, na podstawie wzajemnego porozumienia, ażeby zaniechać wszelkich objawów terroru w życiu politycznym.

W takiej pracy mogą one liczyć na współudział wszystkich Zjednoczonych Polskich Stowarzyszeń.

Stow. Lekarzy Polskich, Stow. Kupców Polskich, Macierz Szkolna, Centr. Tow. Rzemieślnicze w Państwie Polskim, Klub Ziemiański, Tow. Wioślarskie w Warszawie, Bractwo Strzelców Kurkowych w Warszawie, Tow. Resursy Kupieckiej, T-stwo Rozwoju życia Narodowego w Polsce „Rozwój”, Związek Rzemieślników Chrześcijan w Królestwie Polskim, T-stwo Oświaty Narodowej, Koło mistrzów przy Urzędzie Stow. Zgromadzenia Krawców, Koło właścicieli i pracowników krawieckich chrześcijańskich, Liga antybolsewicka, Komitet Obrony Kresów Wschodnich, Tow. Gimnastyczne „Sokół” okręg Warszawa, Tow. Resursy Obywatelskiej, Warsz. Tow. Żywniarskie, Narodowa Organizacja Kobiet „Bóg i Ojczyzna”. Tow. Pomocy dla Inteligencji, Klub Inteligencji Polskiej, Stow. śpiewacze „Lu-

tnia”, T-stwo Przyjaciół Pragi, Związek Zawodowy Techników i Gorzelników, Chrześcijańskie Stow. Właścicieli nieruchomości w Rplitej, Polskie T-stwo Łowieckie, Warszawskie T-stwo Wychłistów, Stow. Właścicieli Realności w Warszawie, Chrześcijańskie Zjedn. Młodzieży Robotniczej w Warszawie, Stow. Samopomocy Społecznej w Warszawie, Stow. Dublańczyków, Stow. Mierniczych Polskich.

Cechy: Bednarzy, Białośkorników, Blacharzy, Bronzowników i Odlewników, Cieśli, Cukierników, Dekarzy, Drukarzy, Farbiarzy, Felcerów, Fortepianistów i Organistów, Fotografów, Fryzjerów i Perukarzy, Formiarzy i Kopylarczy, Garbarzy, Golarzy-Fryzjerów, Introligatorów, Jubilerów, Złotników i Krawców, Kapeluszników, Koszykarzy, Godlarzy miedzi, Kolarzy żelaza, Kowali, Krawców, Kuchmistrzów, Kuśnierzy, Lakierników, Liniarzy i Powroźników, Malarzy, Młynarzy, Mularzy, Mydlarzy, Nożowników, Odlewników, Piekarzy, Piwowarów, Potoczowników, Filinikarzy, Iglarzy i Szpilkarzy, Pozłotników, Stelmachów i Kolodziej, Rękawczowników, Rymarzy, Rzeźbiarzy i Kamieniarni, Rzeźników, Siodlarzy, Ślusarzy i Puzkarzy, Ostrogarzy i Gwoździarzy,

Stolarzy i Meblarzy, Szewców, Szczołkarzy, Szklarzy, Szlifiery, Tapicerów, Tkaczy, Tokarzy, Wedliniarzy, Zegarmistrzów, Zduńców.

Stow. Porządku Publicznego—Poznań, Stow. Drobnych Kupców i Przemysłowców w Łodzi, T-stwo Właścicieli domów i gruntów w Bydgoszczy, Stow. Robotników Chrzesc. w Kutnie, Centrala Chrześcijańskich Związków Zawodowych w Wilnie, Wileńskie Tow. „Cerritas”, Związek Pracowników Handlowych w Poznaniu, Tow. Rolnicze w Gąszczu, Stow. Urzęd. Rząd. i Pryw. Polskich w Piotrkowie, Zrzeszenia Piotrkowiaków, Stow. Spożyw. „Obrona” w Częstochowie, Koło Rolnicze—Skiermiewice, Tow. Dobroczynności w Piotrkowie, Stow. Spoż. „Jedność” w Brzeźnicy, Stow. Spożyw. „Łączność” w Brzeźnicy, Stow. Straży Ochof. Ogniowej—Ostrów Mazowiecki, Stow. Robotn. Chrześcijan w Łomży, Chrzesc. Narodowe Stron. Pracy w Łomży, Stow. Polskiej Młodzieży w Łomży, Cechy w Koniecpolu, Tow. Lekarskie w Plocku, Liga Samopomocy Społecznej we Lwowie, Okręg „Sokół” Tarnowskie Góry i Radzionków na Śląsku, Gniazdo Katowickie „Sokół”.

Groźne powikłania na Bałkanach

Obleśny komunikat angielski w sprawie tureckiej, jest bardzo charakterystyczny i donosił o sytuacji, jaka się wytworzyła wskutek zwycięstw tureckich. — Rząd angielski nie zamiera wrócić Turcji Konstantynopla. Uzasadnienie tego stolicy od utrzymania wokół niej strefy neutralnej jest — warunkiem niemożliwym do przyjęcia przez Turcję. Zgadza się ona na „istotną i trwałą” wolność cieśniny, ale pod kontrolą tylko międzynarodową, nie zaś na militarne gwarancje w postaci „strefy neutralnej”, obciążonej przez wojska sprzymierzone, i strzeżonej przez flotę angielską. Rząd angielski nie ma powodów do zadowolenia, wbrew temu, co

głosi komunikat, dotyczący poglądów rządów francuskiego i włoskiego w sprawie cieśniny. Rząd włoski odmówił już, jak donoszą dzienniki, desperata Anglii. Nie zamiera ona włączyć udziału w obronie strefy neutralnej, jaką przygotowują rząd angielski. Rząd francuski także dalej. — Za warunek trwałego pokoju z Turcją, uważa on nietylko zwrot „Konstantynopla, lecz również Turcji Wschodniej”. Komunikat angielski w końcu wyjątkowo podnieca Rumunję i Jugosławję do czynnego wypatpienia, podnosząc fikcyjne niebezpieczeństwo tureckie, wynikające dla nich z sejsmu turecko-bułgarskiego, którego nie ma.

Zwolnienie 8000 robotników

przez hutę Bismarka.

Katowice, 18.9. Zarząd Huty Bismarka w Hajdukach ogłosił w niedzielę nagłe bez porozumienia się z władzami i organizacjami robotniczymi, że z powodu pobicia Dyrektora Callenborna i ciągłego niedoboru wszyscy robotnicy zostają z miejsca zwolnieni, a zarząd Huty zakazuje im wstępu na teren Huty na mocy ustawy o najsilniejszej cudzej własności.

Około ośmiu tysięcy robotników zostało wskutek tego zarządzenia nagłe pozbawionych chleba. Łatwo można sobie wyobrazić, jakimi to grozi skutkami. Bawiący tutaj Minister Pracy p. Darowski i przedstawiciele województwa poczynili natychmiast odpowiednie kroki celem skłonięcia zarządu do cofnięcia owego zarządzenia. Postępowanie

zarządu Huty Bismarka, której akcjonariuszami są także kapitaliści angielscy, jest aż nadto przejrzyste. Pragnie on Polsce przysporzyć więcej jeszcze kłopotu przez wywołanie bezrobocia. Rząd Polski powinien ze względu choćby na bezpieczeństwo publiczne wkroczyć energicznie i wprowadzić ewentualnie zarząd przymusowy.

Do Hajduków wysłano wczoraj większe oddziały policji i wojska, aby nie dopuścić do nowych wykroczeń.

Dzisiaj od samego rana robotnicy zbierają się grupkami około Huty. Zarządzenie nagłego zwolnienia robotników nastąpiło w porozumieniu z Radą Nadzorczą Huty, mającą swoją siedzibę w Berlinie.

TELEGRAMY

Brak funduszy na agitację wyborczą.

Lwów, 18.9. AW. Z Ukrainy donoszą, iż wysłannik komunistyczny z Polski, niejaki Warszawski, oświadczył na posiedzeniu kamienickiego komitetu partyjnego, że akcja komunistyczna w Małopolsce Wschodniej i na Górnym Śląsku, jak również komunistyczna akcja przedwyborcza w całej Polsce szwankuje z powodu braku funduszy. Wysłannik domagał się również stworzenia sekcji terrorystycznej, która czuwała nad działalnością zaniebujących się pracownikami komunistycznych z kordonem. **Sewlety a sprawa turecka.**

Lwów, 18.9. AW. Korespondent AW. z nad Zbrucza donosi: Władze sowiec-

kie śledzą z wielkim zainteresowaniem ostatnie wypadki w Azji Mniejszej. Agencja sowiecka „Ukrosta” rozpowszechnia komunikaty z nagłówkami: „Traktat Wersalski trzeszczy” i t. p. Na meetingach agitatorzy sowieccy głoszą, że zwycięstwo Turcji jest zwycięstwem sowieckim; jednakże sukces turek mógłby wyzyskać Polska i Rumunja, co zamierzają sowieci sparaliżować odpowiednią akcją polityczną.

Konferencja Naczelnika z posełm polskim w Turcji.

Czerniówce. Poseł polski w Konstantynopolu, p. Wł. Baranowski, przybył przez Constance i Bukareszt do Ploesti, gdzie oczekiwał na pociąg Naczelnika Państwa, powracającego z Sinsja. W Ploesti poseł Baranowski wsiadł do pociągu Naczelnika i przyjeżył w towarzystwie Naczelnika o godz. 11 wieczorem, to

O godz. 1 poseł Baranowski po skończonym posłuchaniu wysiadł z pociągu Naczelnika i natychmiast powrócił na swoje stanowisko w Konstantynopolu.

Sprawa bliskiego Wschodu.

Parż 19.9. We francuskich kręgach politycznych oceniana obecna postawa w sprawie Bliskiego Wschodu jest mistycznie i cwałująca, że trudności umniejszyły się znacznie i chwila, kiedy Bład angielski oświadczy, iż oddaniu Konstantynopla Turkom nie stoi na przeszkodzie. W kręgach tych cwałująca też, iż w sprawie cieśniny morskich nie ma różnicy zdań między Sprzymierzonymi, co jest możliwe osiągnięcie porozumienia.

Według ostatnich wiadomości, Kemal Pasa miał podobno oświadczyć gotowość rozpoczęcia rokowań.

Waluta litewska.

Kewno 18.9. AW. Banknoty litewskie ustalowane zostały w firmie A. Hasse w Czebach, która drukuje również banknoty czeskie. Zgodnie z umową, trzećcia część banknotów ma być dostarczona w połowie listopada.

Dostawa będzie ukończona w połowie grudnia. Ministerstwo skarbu pracuje z natężeniem nad przetrzymaniem dochodów państwowych, opłat celowych, stemplowych i t. p. na lata. Minister sądzi, że w ten sposób uniezależni dochody państwowe od wahań się kursu marki niemieckiej. W tej chwili wie wyłożona praca nad organizacją banku emisyjnego.

Węgry w Lidze Narodów.

Genewa, 18.9. AW. Dzisiejsze zgromadzenie plenarne Ligi Narodów oświadczyło się jednomyślnie za przyjęciem Węgier do Ligi.

Sprawa pokoju Europy.

London, 18.9. AW. Według „Timesa”, Włochy, zawiadomiły rząd angielski, że nie wezmą udziału w jakiegokolwiek czynnej operacji ani w akcji obronnej przeciw kamelotom. „Daily Telegraph” donosi, że mała ententa poddała myśl międzynarodowego neutralizowania Konstantynopla i Dardanelów pod kontrolą Ligi Narodów. „Morning Post” pisze, że dzięki politycznej mądrości Francji wybuch wojny został zażegnany. Dziennik ten konstatuje, że we wszystkich sferach mniarodajnych znalazła uznanie przyszłość, którą wyślawdzy Polnare w sprawie pokoju europejskiego.

Grecy bombardują Smyrnę.

London, 18.9. AW. Wedle doniesień dzienników greckich, grecki okrętownik ostrzeliwał i bombardował wczoraj po południu turecką dzielnicę Smyrny. Korespondent „Daily Express” donosi ze Smyrny, że zbiegowie opowiadają straszne rzeczy o podpaleniu przez greków w czasie odwrotu miast i wai w Azji Mniejszej. Wedle „Daily Mail” powstał w Smyrnie nowy pożar.

Utarczki z wojskami aliantów.

London, 18.9. AW. Jak donoszą dzienniki z Aten, kamalisci odparli oddziały aliantów, które miały wjechać do Smyrny.

Zaburzenia w Adrijanopolu?

London, 18.9. AW. Także dzienniki podały wiadomość, jakoby robotnicy w Adrijanopolu popierani, przez pewną część ludności, wypędzili władze greckie.

Niebezpieczeństwa niemieckiego przemysłu chemicznego.

Holl. Na kongresie naukowych angielskich, który się tu odbył, dr. Harker, dyrektor departamentu dla badań naukowych, zwrócił uwagę na obryszenie wki doktorans przez przemysł niemiecki w dziedzinie gazów trujących, samozapalających, że dzięki rezultatm, osiągniętym przez niemiecki przemysł w razie ewentualnej wojny, Niemcy znajdą się w warunkach bardzo korzystnych.

Harker stwierdził, że Niemcy, które w roku 1918 używały 213 tysięcy ton azo-

tu, z czego połowę importowały z Chilli, w roku 1921 zużywały 295 tysięcy azotu, wyprodukowanego przez własny przemysł. Nakoniec Harker stwierdził, że z końcem 1922 r. Niemcy będą mogły wyprodukować 500 tysięcy ton azotu.

Zadanie mahometan Indji wschodnich.

Simla Mahomaci członkowie rady stanu oraz zgromadzenia ustawodawczego wystosowali do Lloyda George'a telegram, w którym zaznaczają, że jest dla nich żywną koniecznością zachować ścisłą neutralność w konfliktach grecko-tureckich, oraz skorzystać ze sposobności dla przywrócenia przyjaznych stosunków między Anglią a Turcją.

Jednocześnie wyżej wymienieni członkowie mahomaci rady stanu i zgromadzenia ustawodawczego wyrażali do wielokrotności w imieniu 60 milionów hindusów rezerwy, w której dają wyraz przekonaniu, że zasadniczym warunkiem pacyfikacji Białego Wschodu, jest sawarcie honorowego pokoju, któryby, prócz panowania w Azji Mniejszej, przyniósł i Turcji i Francji wraz z Adrianopolem, uchylił kontrolę w Konstantynopolu nad cieśninami i gwarantował swobodę religijną, uznając sultana kalifem islamu.

Strajk marynarki handlowej

Paryż. Proklamowany strajk 24 godziny francuskiej marynarki handlowej miał przebieg następujący: w Marysji, Dantiers, Saint-Nazaire, Port-Vendres strajk był całkowity; w Hwrasie i Bordeaux — częściowy, natomiast zupełnie nie było strajku w Breck Lorient, La Rochelle, Nantes, Calais, Cherbourg i w Tulonie. Personel warstatów okrętowych i innych na całym pobrzeżu zachował zupełny spokój.

ZJAZD KATOLICKI w Katowicach.

Katowice. W ub. niedzielę odbył się w Katowicach zjazd katolicki przy udziale 30.000 ludności.

O godz. 10 z rana odbyła się na boisku przy parku Kościuszkowskim msza św., odprowadzona przez ks. Kapicę. Po nabożeństwie przeszli pochod ulicami miasta w kierunku Rynku, gdzie z 3 mównic wygłoszono przemowy.

O godz. 4-ej po południu, odbyło się zebranie, na którym przemawiali ks. dr. Kubina, dyrektor Schnapka i poseł Dąbek na temat: „Kościół a państwo”, „Kościół i szkoła” i „Akcja katolicka”. Jednocześnie w dwu innych salach wygłoszono mowy na te same tematy.

W ciągu obrad odczytano telegram od Ojca św. Piusa XI z błogosławieństwem dla zjazdu.

Zjazd zamknięto o godzinie 7-ej wieczorem.

Przyjęto szereg uchwał, z których jedna wyraża współczucie dla ludu śląskiego, przesładowanego na Śląsku O-polskim. Uchwała ta brzmi:

„Pierwszy zjazd katolicki nie może milczeć przejść do porządku dziennego nad ciężką dolą naszej przeszłości 600.000 braci po niemieckiej stronie Górnego Śląska, który pobawiony był gwałtem wszystkich kierunków zarówno duchownych, jak świeckich. Nieślychany terror wnosi się tam nawet do kościołów. Protestując głośno przeciw takiemu bezprawiu, i gwałtom przed obliczem całego świata kulturalnego, zaszyliśmy tej bliźniej braci naszej najserdeczniejsze pozdrowienie, jako też wyrazy współczucia. Kochani bracia, w obronie wszystkich słusznych praw katolickich chcemy wam całą siłą dopomagać. Mimo wszelkich trudności i krzywd nie upadajcie na duchu, dopóki nie nastaną i dla was lepsze czasy. Strzeżcie wiernie i mężnie wiary i języka ojców naszych, nie traćcie ducha”.

Inna uchwała zwraca się z gorącą prośbą do właściwych władz kościelnych i państwowych, aby jaknajprędzej porozumiały się w sprawie utworzenia samodzielnego diecezji dla województwa śląskiego.

Zjazd uchwalił wysłanie następujących telegramów:

Jego Świątobliwość Pius XI, Rzym. Pierwszy śląski zjazd katolicki składa u stóp Waszej Świątobliwości najpokorniejsze śluby wierności i miłości synowskiej, jako też stałego posłuszeństwa.”

P. Naczelnik państwa, Józef Piłsudski, Warszawa.

Panie naczelniku państwa! My, jako

ZAWIADOMIENIE.

Podaje się do wiadomości, iż z dniem 20 b. m. zostało otwarte
B I U R O E L E K T R O T E C H N I C Z N E p. f.

II Aleja № 42 **POGOTOWIE ELEKTRYCZNE** Tel. № 4-90.

ZAKRES DZIAŁALNOŚCI: przyjmując do konwersacji na stały abonament. Instalacje siły i światła t. j. dynamomaszyn, motorów elektrycznych, jak również urządzania i reperacje wszelkich robót wzbudzących i w zakresie elektryki.

ROBOTA SZYBKA I SOLIDNA. CENY KONKURENCYJNE.

Biuro czynne od 9-ej do 4-ej pp. oprócz tego dyżurny do godz. 12 w nocy.

licy z prastarej ziemi Piastowskiej, zgromadzeni dziś w Katowicach na pierwszym zjeździe katolickim, dziękując Bogu za wyzwolenie z ciężkiej więzy niewoli i za złączenie się z ukochną Macierzą polską, zasłanyłi tobie wyrazy czci i Macierzy przysięgę niezłomnej wierności miłości, jako też zapewnienie, że jej kornie i karnie służą z chęcią.”

„Marszałek sejmiku Trampczyński, — Warszawa.

Pierwszy śląski zjazd katolicki zasyła tobie p. marszałku i sejmowi ustawodawczemu wyrazy czci oraz zapewnienie, że wszystkie warstwy naszego społeczeństwa katolickiego pracować będą z całym poświęceniem dla dobra ukochnego Ojczyzny.”

„Jego Eksceleńcja ks. Prymas Dalbor, Poznań.

Katolicy województwa śląskiego, zgromadzeni dziś w Katowicach na pierwszym zjeździe katolickim, wyrażają Waszej Eminencji i całemu episkopatowi polskiemu część oraz przyrzekają, że solidarnie z całym Kościołem w Polsce pracować będą dla dobra Kościoła i Ojczyzny.”

„Do kardynała Bertrama w Wroclawiu.

Waszej Eminencji zasyła pierwszy zjazd katolicki Śląska polskiego wyrazy czci oraz zapewnienie niezłomnej wierności dla Kościoła katolickiego”.

Ostatnie wiadomości

Powitanie Nacz. Państwa w Warszawie.

Warszawa, 19.9. Warszawa powitała dziś manifestacyjnie Naczelnika Państwa powracającego do stolicy po wycieczce u króla rumuńskiego w Sinaj. Od rana gromadziły się koło dworca wiedeńskiego tłumy publiczności, zajmując miejsca w szpalerach na placu przed dworcem wzdłuż ulicy Marszałkowskiej i Alei Ujazdowskiej. Na dworcu kolejowym ustawiono kompanię honorową ze sztandarem i orkiestrą wojskową. Wojskowość reprezentował zastępca komendanta miasta pułk. Budkiewicz. O godzinie 10 m. 30 przybył na powitanie Naczelnika Państwa prezydent ministrów Nowak z członkami rządu i członkowie ciała dyplomatycznego, akredytowanego przy rządzie polskim.

Po krótkim powitaniu Naczelnik witały serdecznymi okrzykami przez liczną zebraną publiczność odjechał w towarzyszywie adiutanta generała Jacyny powozem do Belwederu.

Niezwykłe serdeczny telegram króla rumuńskiego.

Warszawa, 19.9. W odpowiedzi na telegram Naczelnika Państwa, wysłany w chwili przekroczenia granicy polsko-rumuńskiej w powrotnej podróży, otrzymał Naczelnik Państwa depeszę treści następującej:

J. E. Marszałek Piłsudski, Warszawa. Z uczuciem szczęścia dowiedzieliśmy się, że w dobrym zdrowiu stanął Pan znnowu na ziemi ojczyzny. Spieszę wyrazić Panu w imieniu własnym i królowej naszą szczerą wdzięczność za wzruszające słowa skierowane do nas w końcu Jego pobytu w Rumunii. Z radością podojmowaliśmy Pana posród nas i mogę Pana zapewnić, że wspomnienie Pańskiej Osoby zarówno jak i uczucia niezmiernie przyjaźni obu naszych narodów sąsiadujących i sprzymierzonych pozostaną na zawsze żywe w naszych sercach. (—) Ferdynand.

Kanada troszczy się o Galię Wschodnią.

Genewa, 19 | 9. Na poniedziałkowym plenarnym zgromadzeniu Ligi Narodów zaproponował delegat Kanady, Fielding, aby zgromadzenie, uznawając zeszlornoczną swą uchwałę, zwróciła za pośrednictwem Rady Ligi Narodów uwagę wielkim mocarstwom na stosowność

jaknajrychlejszego ustalenia statutu Galijskiej Wschodniej. Wiasek przekazano Komisji 5-ciu, skąd powróci przed zgromadzenie. Askenazy zażądał zawezwania go przed Komisję 5-ciu.

Proces Fedaka odroczonej.

Lwów, 19 | 9. Wczoraj rano przed trybunałem sądu przysięgłych miała się rozpocząć rozprawa przeciw Stefanowi Fedakowi i towarzyszym, oskarżonym o zbrodnię usiłowanego morderstwa. Oskarżonych miało bronić kilkudziesięciu adwokatów. Tymczasem w nocy zachorował przewodniczący tej rozprawy, radca Mayer, na atak sercowy.

Z polecenia prezidenta sądu wysłano do niego komisję sądowo-lekarską, która skonstatowała, iż radca Mayer nie jest w stanie przewodniczyć rozprawie. Wobec tego wotant radca Naroński oświadczył, iż ze względu na zastąpienie przewodniczącego rozprawa przeciw Fedakowi i towarzyszym zostaje odroczone.

Zostanie wyznaczony inny przewodniczący, a gdy obznajmi się z materiałem śledczym, rozprawa będzie ponownie rozpisana.

Przed wyborami.

Projekt noweli do ordynacji wyborczej.

Wobec zdarzających się wypadków odmawiania przez członków komisji wyborczych obwodowych pełnienia czynności im poruczonych, rząd wniosł na wczorajszą sesję sejmową projekt noweli do ordynacji wyborczej, dotyczącej organizacji komisji obwodowych wyborczych.

Projekt przewiduje, że jeżeli członkowie komisji odmawiają pełnienia czynności swoich, to przewodniczący Komisji ma prawo kooptować nowych członków z posród wyborców. Jeżeli przewodniczący nie dopisze, to wybory będzie mógł przeprowadzić delegat okręgowej komisji wyborczej. W danym wypadku przewodniczący Komisji okręgowej będzie mógł też wyznaczyć delegata, który będzie miał przeprowadzić wybory nie tylko w jednym obwodzie, ale w połączonych dwóch lub trzech obwodach.

Pozatem przewidziane będzie w projekcie podniesienie kary na niedbałych członków komisji z 20 tysięcy na 100, a ewentualnie na 200 tysięcy z tem, że skreślenie takiego członka z grona komisji wyborczej będzie mogło nastąpić już po pierwszym ukaraniu.

Nie jest wykluczonem, że z powodu tego rodzaju wypadków nieścisłego pojmowania obowiązków przez członków komisji obwodowych, głosowanie w dniu wyborczym, będzie musiało być odłożone o kilka godzin, co w każdym wypadku będzie publicznie ogłoszone.

KRONIKA.

— **Z aury.** Przepowiednie meteorologiczne o ciepłym i pogodnym wrześniu dotychczas się nie sprawdzają, bo oto od szeregu dni panują ciężkie chłody i deszcze. We wtorek rano termometr wskazywał zaledwie 5 stopni węższej zera. Ostry wiatr zachodni znamionuje dalsze opady.

Z Rady Miejskiej

Poniedziałkowe posiedzenie Rady miejskiej poświęcone było dalsiemu czytaaniu koncesji na elektrownię miejską. Po uwzględnieniu wszystkich uchwalonych na zebraniach i poprzednich poprawek koncesja została w trzecim czytaniu przyjęta ostatecznie i będzie przesłana Tow. „Siła i Siła” do zaakceptowania, poczem wejdzie w życie niezwłocznie.

Następnie rozpatrywano w formie wniosku nagłego listy Związku Nauczycielskiego i Szkoły Handlowej Kupców.

KURSA HANDLOWE.

W. RYCHTERA

II-ga Aleja Nr. 35.

Początek wykładów o 7-ej Zapisy codziennie trwają od 6 po poł.

Listy to zostały wystosowane do Magistratu w sprawie lokalu przy Koszarach Zawady, w t. zw. „Zawadówce”, o który tak Związek Nauczycielski, jak i Szkoła Handlowa współzabiegają dla utworzenia tam szkoły powzechnej lub pomieszczenia w lokalu tym rozszerzonej Szkoły Handlowej.

W otywołonej dyskusji zabierali głos radki: Kolwas, Kon, Wróblewski, Płodowski, Ślilar i Włoski. Z powodu braku quorum dla tej kwestji, sprawa będzie wnieiona formalnie na najbliższym posiedzeniu Rady. Jednakże dla orientacji przewodniczący, dr. Nowak zarządził głosowanie nie obowiązujące. Za oddaniem lokalu Związkowi Nauczycielskiemu na szkołę powzechną odwyd czyło się 10 pp. radnych, za oddaniem zaś lokalu tego Szkole Handlowej 5.

Na tem posiedzenie zakńczono o godz. 10 wieczorem.

Zjazd Towarzystwa Szkoły Ludowej.

Doroczny Walny Zjazd T. S. L. odbędzie się w Przemyslu w dnach 29 i 30 września r. b. Powstanie Państwa Polskiego nietylko nie zmniejszają zakresu działalności T. S. L., ale waka szkoła mow nowe cele wytyczonej pracy, do której po chwilowej stagnacji, wywołanej stosunkami powojennymi, zabiera się ze swąwoją energią zdala od wszelkich ha-sel partyjnych.

Szkola rolnicza w Podzamczu.

Szkola rolnicza w Podzamczu Chęcińskim rozpoczęła w dniu 16 października r. b. półroczny kurs dla matorolnej młodzieży wiejskiej. Naukę w szkole uczniowie otrzymują bezpłatnie. Komplet uczni w roku bieżącym — 35 do 40 słuchaczy.

Polska waluta metalowa.

Ministerstwo skarbu przygotowuje wypuszczenie drobnej monety metalowej w wartości 5 i 20 marek. Maszyny do wytłaczania tej monety, są już zamówione i mają w najbliższym czasie być dostarczone.

Nowe banknoty dziesięciogroszowe.

Polska Król. Kasa Pocztozwa zawiadomia, że od 15 września r. b. wypuszcza w obieg nowe banknoty po mk. 10,000 — wymiaru 199 na 102 mm, drukowane na papierze w o-wym znakiem.

Rysunki po obu stronach banknotu złożone są ze skomplikowanych wzorów i głośno w kolorze szarym.

Tło z prawej strony banknotu składa się z orzełków i liczb „10,000”, smieszczonych na przemian w równoległych linjach, zaś z lewej strony tło formują szereg liczb „10,000”, zamkniętych w owalnych ogiwach łęczących.

Z Sejmiku powiatowego.

Na ostatniemu posiedzeniu Sejmiku powiatowego, które odbył się pod przewodnictwem p. starosty Kłana postanowiono powołać do okręgowej komisji wyborczej na członków pp. Boguskiego Lucjana i Morzyka Leopolda, a na zastępców pp. Noconia Józefa i Piu-ty Mikolaję.

Następnie przewodniczący wyjaśnił obszernie zebranych cel zakładanej przez Sejmik szkoły rolniczej w Turowie, poczem referat oświatowy odczytał przybliżony kosztorys przebadowy dworu w Turowie na budynek szkoły, wyznaczony sumę 14 milionów mk. Równocześnie wyjaśnił iż w myśl ustawy o ludowych szkołach rolniczych Skarb Państwa ponosi 25 proc. ogólnych kosztów, wreszcie może przysłać długoterminowe pożyczki w wysokości 50 proc. kosztów budowy i urządzenia szkoły.

W dyskusji nad powyższą sprawą zabierali głos pp. Bauer, Walens, Nocon Józef i inni przemawiając za projektem, poczem Sejmik Powiatowy uchwalił.

Przedłożony przez Wydział Powiatowy projekt założenia szkoły rolniczej w Turowie i przebudowy dworu na budynek szkolny zatwierdził. Do robót przystąpić bezwzględnie, by móc uruchomić szkołę już z dn. 15 stycznia 1925

Szkoła tańców, plastyki i studja baletu

Kościszki 5. Baletm. PARNASOWA Kościszki 5.

Przyjmuje zapisy na kursy, osobne komplety, i lekcje pojedyncze, oraz przyjmuje zapisy dzieci na specjalny kurs tańców i gimnastyki rytmicznej od lat 6-14. Oprócz tego zorganizowano przy szkole „baletowe studja” również przyjmuje zapisy uczniów na kurs baletu. Lekcje rozpoczyna się dnia 1 października. Skład profesorów szkoły: Baletm. Parnasow, p. Własowa. Balierina teatrów Piotrogrodzkich i baletm. Romaszkiwicz. Udzielam informacji i przyjmuję zapisy codziennie w sali szkoły (Kościszki 5) od 6-9 wiecz. Uwaga! Szczegóły będą ogłoszone dodatkowo.

roka. Potrzebne fundusze na przebudowę pokrywać z oszczędności budżetowych. Do pozyskania starań o udzielenie pożyczki i zapomogi oraz drzewa budowlanego od Skarbu Państwa oraz wszelkich potrzebnych formalności opowiadać Wydział Powiatowy. Dalej sekretarz Sejmiku Powiatowego odczytał pismo Województwa Kieleckiego oraz pismo Huty Częstochowa w sprawie zwolnienia koksu śląskiego i czeskiego od podatku komunalnego.

Alkohol i wybory. Prasa warszawska donosi, że władze odnośnie wydały rozporządzenia żądające wyzyskania alkoholu (z racji wyborów) w dn. 1-5 i w dn. 10-12 października, a więc w ciągu 7-mia dni, a nie 6-ciu tygodni. Jak pierwotnie donoszono.

Yvonne Delorme. Teatr „Paryski” demonstruje piękny dramat w śladu sztuk p. t. „Yvonne Delorme” z Priscilla Dean w roli głównej. Wrażająco treść dramatu i znakomite wykonanie wyróżnia go zśród wielu filmów kinematograficznych.

Z Komitetu Rodzicielskiego przy I Gimnazjum Państwowym. W d. 12 września został zwołany wiec rodzicielski w gmachu gimnazjalnym. Obradom przewodniczyła p. Inż. Tyszecka, sekretarowała p. Szczecińska. Sprawozdanie z działalności Kom. Rodz. odczytał p. sędzia Kędziński z którego wynika, iż w ciągu roku „sprawozdawczego” zebrano na pomoce naukowe mk. 2,759,020 oprócz tego ofiara od p. Gajzera 100,000 mk., procent z banków 15,402 mk. razem 2,854,422,90 marek.

Wydatki wyniosły: na bibliotekę mk. 243,386,70, na pracownię chemiczną mk. 660,310, na pracownię fizyczną i gabinet 929,135 mk., na zoologiczny gabinet 146,140 mk., na plantacje szkolne 355,126 mk., ruchomości szkolne mk. 241,230, inne wydatki 159,597 mk., pozostało w kasie na 1 września 119,392,20 marek.

P. Sędzia Kędziński złożył podziękowanie rodzicom za ofiarność oraz p. Bochenko za prace buchalterskie.

Zabrał głos prof. Czechowski, gorąco oddany sprawie uczelni, uzasadniając w pięknym przemówieniu potrzebę pomocy naukowych.

Dyrektor Płodowski podziękował rodzicom za ofiarność Komitetowi za pracę chętną i staranną. Rozwijając tematy swego przedmowy, stwierdził, że tak zaopatrzonej szkoły jak odziedziczona po Niemcach w Bydgoszczy, nie mamy i podkreślił wogóle brak sił nauczycielskich w szkołach polskich, jak również brak pomocy naukowych tak niezbędnych do wychowania w szkole.

Pragnąc nabyć chociaż najpotrzebniejsze pomoce potrzeba z 8 milj. mk. Następnie na propozycję Sedz. Kędzińskiego uchwalono określić minimum składek na 20,000 mk.

Ks. prałat Ciesielski gorąco i serdecznie powitał zebranych, żałując tylko, że nie wszyscy rodzice przybyli. Zachęcał rodziców do dobrego przykładu. Obowiązek i praca powinna być naszym hasłem i znaleźć jak najszersze zastosowanie.

W końcu przystąpiono do wyborów Kom. Rodz. na rok następny i powołano ponownie przez akklamację wszystkich ustępujących członków komitetu. Dnia 15.IX.1922. RWg.

Kradzież w sądzie. W Sądzie Pokoju 2 okręgu Kazimierze Koszalskiej, zam. w Warszawie, na Nowej Pradze skradziono z kieszeni 20 tysięcy mk. Policja zatrzymała dwóch nieletnich wyrostków, jako podejrzanych o dokonanie tej kradzieży.

Pasek na mięso. Policja opisała protokół na właściciela Janki Janki Fajertaga, (ul. Panny Marji nr. 40), frelem podciągająca g) do odpowiedzialności sądowej za pobieranie „nadmiernej” wysokości cen na mięso, Fajertag za kilo tego cenniego artykułu, sądził 750 mk. zamiast mk. 613, jako ceny maksymalnej.

Zatrzymanie przemytniczek. Zostały zatrzymane przemytniczki: Antonia i Weronika Wilk, mieszkanki ul. Lebk, galny Węglowej, którym zabrano 11 litrów koniaku, pochodzenia zagranicznego.

kości 35,000 mk. Poszkodowany oskarża o urażenie Antoniego Bielsza, sam przy ulicy Ogrodowej nr. 41, którego aresztowano.

Za lihową węglową. Policja spisała protokół na Jana Krocziaka, zam. przy ulicy Panny Marji nr. 46, za pobieranie nadmiernej cen za węgiel. Sprawę skierowano do Starostwa.

Za uitawiano przekupstwa. Została aresztowana i pociągnięta do odpowiedzialności—Zofia Małycka, mieszkała wai Kordeliny, gm. Panki, która usiłowała wreczyć dozorey wzięcia czesotobawskie go, Szeszapanowi Baliszowi 1,000 mk. łpóeki.

Kradzieże podczas pędzaru. Karol Zajęcki, zam. przy ulicy Krakowskiej nr. 35, skradł podczas pożaru papieru przy ulicy Krakowskiej nr 17, 5 lampek elektrycznych, wartości — 2,500 mk.

Teodor Pásek, zam. w fabryce Pelteury, skradł podczas pożaru w papierni spodnie jasne, wartości 20,000 mk., należące do Dr. Gustawa H-jmna, zam. w papierni.

Kradzieże. Zatrzymano Henryka „Pijanowskiego” zam. w Łodzi przy ulicy „Bajera” nr. 15 który pomiędzy stajami Noworodomska-Kłomnice, w posiadku osobowym, dokonał kradzieży gotówki 4 505 mk. z kieszonki Bolesława Grabczyka, zamieszkałego w Piotrkowie.

Ze Mstowa.

(Kor. w. „Gońca Czysta”).

Mstów posiada starą świątynię i klasztor zakonny kanoników Laterańskich z XIII wieku. Świątynia ta i klasztor wiele ucierpiała podczas ostatniej wojny. Proboszcz Mstowa ks. Janowski, przybywszy w roku zeszłym do Mstowa rozpoczął starania, aby te prastare gmachy odrestaurować i zabezpieczyć. Rozpoczęto od gmachu po klasztorowego, sprowadzono architekta Szyllera, który przygotował plany i rozpoczął restaurację odbudowaniem sali parafialnej. W dalszym ciągu z gładu będzie usunięta obora, stajnia i wozownia, które znajdują pomieszczenie w nowych budynkach gospodarskich. W budynku dla klasztornym oprócz mieszkań dla księży i służby kościelnej jest projektowane założenie szkoły rzemiosł i tkactwa wiejskiego. Obecnie roboty wra w całej pełni.

Przy wieżach kościelnych ustawione zostały rusztowania rozpoczęto restaurację wieży i odbudowę drugiej wieży pochylonej. Niezależnie od tego ustawiono rusztowania w prezbiterium i cały kościół zostanie odmalowany polichromis. Do tej pracy przystąpili artyści malarze z Krakowa pp. Bukowski i Ejner.

Parafianie Mstowscy uchwalili składkę na te roboty po 500 mk. z morgi, lecz bardzo nędznie wpłacają i ta suma w porównaniu z rozpoczętą pracą jest niczem. Niestrudzony i cały oddany tej sprawie ks. Janowski zabiega o zdobycie większej pożyczki państwowej na ten cel i jest nadzieją urzeczywistnienia jej w krótkim czasie. W pracy tej pomagają ks. Janowskiemu parafianie, których umiał pociągnąć swoją pracą własną i przykładem. Wszyscy bez wyjątku stają do pracy tak „sam jak i z koźmi do zwózki czy to drzewa, czy wapna lub innych matorjałów.

W poszukiwaniu środków do odbudowy kościoła projektowane jest urządzenie na ten cel loterii w czasie najbliższym.

Dziś kiedy już trzy czwarte dachu na klasztorze odrestaurowano całą konstrukcję przerobiono, jest nadzieja, że i reszta prac pójdzie w szybkim tempie. Widzimy z tego przykładu, co może zdziałać jednostka przy usilnej pracy i niestrudzonych zabiegach. W. G.

Tajemnica śmierci hr. Józefa Potockiego

Przegrał 12 miliardów marek i postanowił umrzeć.

Szczegóły wypadku samochodowego w Montresor, którego ofiarą padł s. p. Józef hr. Potocki dotychczas były nieziane i dopiero teraz nadeszły do Warszawy.

S. p. hr. Potocki dojeżdżał do Tours w drodze z Paryża dnia 23 z. m. wynajął samochód, spiesząc do Montresor, posiadłości Ksawerego hr. Branickiego, na mającą się tam odbyć eksportację zwłok swej siostry s. p. Władysławyowej hr. Branickiej.

Na odległość kilku kilometrów od Montresor, samochód miał do przebycia strome wzgórze nad urwiskiem, nagle zatoczył się i stanął. Hrabia wówczas wyskoczył, ale tak nieszczęśliwie, iż spadł w głębokie urwisko, w upadku nadwyżył sobie bardzo silnie mlecze pacierową i leżał bezwładny.

Przeniesiony przez towarzyszącego mu służącego i szofera, ułożony w samochodzie, odwieziony był do Montresor. Wezwany lekarz uznał za stan chorego za beznadziejny i zastosował tylko podtrzymujące środki narkotyczne.

W czterdzieści ośm godzin po fatalnym wypadku, dnia 25 z. m. hrabia zmarł.

Według powzięcznie już krążących w Warszawie wieści hrabia miał popełnić samobójstwo, do którego doprowadził go przejście moralno-rodzinne.

Jak donoszą pisma paryskie magnat ten przegrał 20 milionów franków, co czyni blisko 12 miliardów marek polskich.

Nie mając funduszy na pokrycie honorowego długu, postanowił popełnić samobójstwo, i w tym celu uмышленie spowodował nieszczęśliwy wypadek automobilowy.

Przy tej sposobności warto przypomnieć, że kilka lat przed wojną tenże pan Józef Potocki przegrał w Budapeszcie 3 miliony koron austriackich.

Z KRAJU.

Zjazd kupiectwa polskiego do we Lwowie. We Lwowie odbył się zjazd delegatów organizacji kupieckich z całej Rzeczypospolitej.

Po zaganianiu obrad przez Andrzeja ks. Lubomirskiego, prezesa oddziału Słow. kupców polskich na Małopolską Wschodnią, powołano przewodnictwo p. Bogusławowi Hersemu, prezesowi centrali Stowarzyszenia w Warszawie. Pierwszy referat wygłosił p. dyrektor St. Wartalski, rozwijając zagadnienia organizacyjne handlu polskiego w związku z jego zadaniami państwowymi. P. inż. Bieńkowski obratował poźniejsze gospodarze kraju, podkreślał zubożenie dotychczasowej polityki naszej, nie wzrzedziałaszej dostatecznie soraw gospodarczych. W trzecim referacie adw. p. Adam Chelmoński omawiał ogólną sytuację polityczną kraju, wskazując konieczność najintensywniejszego udziału w wyborach i poparcia oboru narodowego, dającego rękomię istotnego uwzględnienia interesów ekonomicznych Polski. Wskazywał też potrzebę szeregowej współdziałania ze związkami odrędnienia gospodarczego Polski; organizacji, mającej na celu rozbudzenia i umocnienie zdrowej idealogii gospodarczej w najszerszych warstwach.

(-) **Polisko gimnazjum w Tarnowskich Górach.** W Tarnowie skh. Górach na G. Śląsku odbyła się 14 bm. wspaniała uroczystość otwarcia polskiego państwowego gimnazjum. Wśród dźwięków muzyki wojskowej z przed gmachu gimnazjum ruszył liczny pochód z młodzieży, profesorów, przed stawicielei władz i publiczności złożony — do kościoła. Ulice były przepelnione publicznością. Młodzież polska, pro-

wadzona przez nauczycieli, uroczy przed stawiała widok. Wielu rodziców płakało ze wzruszenia. Nabożeństwo uroczyste odprawił ks. prefekt Józef Ledność, chór śpiewał pieśni kościelne, a ogół zebranych odpiewał w końcu uroczyste Hymn Narodowy. Po mszy św. w gmachu gimnazjum odbyła się uroczysta akademja.

(-) **Zjazd rzemieślniczy.** W ub. niedzielę w sali tow. rzemieślniczego w Dąbrowie odbył się zjazd rzemieślniczy całego Zagłębia, na którym zaproszeni referenci i delegaci z Warszawy i Kielc wygłosili referaty w sprawie wyborów do sejmiku i zawodowych. Zjazd rozpoczął się o godz. 3-iej po południu.

(-) **Komu-léol nawetują do strajku.** W Zagłębiu rozrzucono e-dzwy komunizyczne, nawetując robo tników fabrycznych do rozpoczęcia jeneralnego strajku od poniedziałku t. j. od 17 b. m.

Na zaznaczenie zasługuje, że kiedy tylko marka nasza zaczyna się podnosić, w tej chwili komunisci dają wszelkimi siłami do wywołania strajków i zaburzeń, co najwymowniej wskazuje na źródło tej akcji.

(-) **Polisko rybołówstwo morskie.** Według danych wydziału rybołówstwa morskiego od 1 stycznia do 30 czerwca 1922 roku ilość rybaków na wybrzeżu Polski wynosiła 793, ilość łodzi motorowych 40, ilość łodzi żwyczych 162. W danym przelągu czasu złowiono: łosol 133,344 kg, węgorzy 18 376 kg, łłader 315,070 kg, śledzi 113,065 kg, szprot 843,670 kg, innych gatunków 104,399 kg. Ogółem złowiono 1,597,254 kg ryb, wartości 93,551,000 marek polskich. Prócz tego sprzedano również w Gdańsku za 17,892,000 marek niemieckich.

(-) **Aresztowanie szpieg-kobiety.** Pisma warszawskie donoszą: Władze bezpieczeństwa w Małopolsce aresztowały bardzo niebezpieczną szpieg-kobietę, nazwiskiem Wacława Marchwianow. Przybyła ona z Rosji do Polski, aby przewozić raporty szpiegów rosyjskich. Aresztowano ją na stacji kolejowej w Zaleszczykach i osadzono w więzieniu.

Tabela wygranych loterii państwowej

W 9m dniu ciąglenia 5-tej klasy głównej wygrane padły na następujące numery:
Mk. 200,000 nr. 80907.
Mk. 80,000 n-ry 19222 38095 70042 80499.
Mk. 40,000 na n-ry 59337 90261.
Mk. 25,000 na n-ry: 2106 12803 18361 19992 20927 42686 74016.
Mk. 15,000 na n-ry: 4228 38043 40963 44261 44518 45009 47437 57462 79281 81391 81650 92585 94963 97154.
Mk. 10,000 na n-ry: 2121 3666 3880 9886 10714 11814 12110 17381 19210 23032 23628 29910 30950 33933 43565 45349 46589 48924 49169 56491 57812 58659 59604 59539 61859 64859 64874 65793 66963 68648 74072 75823 79890 81432 82649 83295 89476 89728 92953 98181.

Dr. Józef Kluczewski
Choroby kobiece i wewnętrzne.
ul. Aleja 32 parter prawa oficyna.
przyjmuje od 9% do 10%, i od 4 do 6

Lekarz Dentysta
H. LEJZEROWICZ
ul. Kilińskiego 3.
Przyjmuje od 0-1 i od 3-7 pp.

Szkoła Wychowawcza St. Ligęzówny
w Częstochowie, Kościszki Nr. 9.
Przyjmuje zapisy dzieci od 3 lat.
Zajęcia rozpoczęte.

Choroby: ból głowy, katar, uszka i t. p.
Swajcarskie gorzkie zioła
D-rn Bauera
sprzedają apteki i składki apteczne

Potrzebny chłopiec
do roznoszenia prenueraty „Gońca Częstochowskiego”.

256) **ARTER GRZECHLI.**

HASŁA

Powieść współczesna.

Wielkie prawa porobu i praktyka straszenia.

— A po spaleniu wsi wyszli Moskale?
 — Zaraz na drugi dzień zwała się do Bielszszek, tak nazywa się ta wieś, cała kupa wojska, może kilka tysięcy, jak zdawało się mnie siedzącemu w piwnicy. Odpoczęli kilka godzin i poszli dalej, na wschód, pewno na żelazną drogę,
 — Czy wczoraj byli w Bielszszkach?
 — Trochę kozaków. Przeszukali kilka chałup i odjechali.
 — To było rano, czy wieczorem?
 — Dobrze rano, może na trzy godziny przed południem.
 — I więcej się nie pokazali?
 — Nie widziałem i nie słyszałem. Dziś dopiero, gdy usłyszałem polską mowę ułanów, z wielkiej radości wylażłem z piwnicy, ażeby rozmówić się po polsku.
 Jurek rozporządził postój i udzielił organistów chleba, konserwów, herbaty, cukru i trochę tytoniu, czem go nadzwyczajnie ujął. Organista dziękując za otrzymane dary oświadczył gotowość odsłuszenia się.
 Skorzystał z tego Jurek i dowiedział się że, stacja Wałaszyn odległa jest o sześćdzie-

się wiorst drogą, a przez lasy drożynami prawie o połowę bliższa i że lasy wiodownie w oddali łączą się z lasami nad Lipką.
 — Mam rozkaz dotrzeć do Wałaszyna, — zwierzał się Jurek organistom, — a w wojsku rozkaz to rzecz święta i musi być wykonany. Jeśli pojedzie droga, niechybnie spotkam liczną kupę Moskali, a nas tak mało. Otoczą mnie ułanów, i zginiełszy bez ratunku.
 — Sprawiedliwie pan mówi, — uznał organista, — po drodze pannu jechać, to samemu szukać śmierci.
 — No tak, — potwierdził Jurek, — ale rozkaz jest rozkazem, — westchnął, cichą obudzi współczucie organisty.
 — Hej! Gdyby nie ta moja noga, — zawołał wrzuszony organista, — powiodłbym was, panie, borem i nie spadłby włos z głowy, bo tylko my miejscowi znamy przejścia, a każdy inny zgubi się bez ratunku.
 — Wierzę, że tak być musi i nie mogę narażać ludzi i koni na zgubę. Pojechałbym lasem, jak pan radzi, ale gdzie ja tu znajdę przewodnika?
 — Mam go! — zawołał nagle organista ucieszony — Tyle człowiek przeszedł utrapień w tych dniach, że mi się w głowie zmacoła.
 — Jest przewodnik? — zawołał Jurek, — dawajże go pan, a uratujesz mnie i ułanów od zguby.
 — Siedzi w boru stary gajowy lasów kościelnych, bo naokół były to majątki kościel-

ne, póki nie zabrali Moskale po naszym powstaniu.
 — A daleko stąd? — spytał Jurek, widząc, że organista zamierza opowiadać historję kościelnych majątków.
 — Czy daleko? Hm... będzie z pięć wiorst, a może trzy, nikt nie mierzył, i póki miałem zdrowe nogi, często biegałem do Łukasza Wiercha z polecenia księdza proboszcza po zwierzyne, ptactwo, bo to myśliwy zawołał.
 — Jakże trafić do niego?
 — Widzi pan tę drożynę pełną? — wskazał na żółtawą linię oddzielającą się wśród pól, — tą jedzie pan prosto w las, i lasem dalej aż do rosochatego dębu na którym jest obrazek Przenajświętszej Panny. Przy tym dębie weźmie się pan na lewo, wąską drożyną, i prosto przed siebie do starej, dziuplastej lipy, — umilkł, namyślając się nad określeniem dalszej drogi.
 — Już wiem, — rzekł Jurek, — jadę do dębu z obrazkiem świętym i biorę się na lewo drożyną do lipy dziuplastej, no, a dalej?
 — Zaraz powiem, a niech pan dobrze miarkuje, bo od lipy są dwie ścieżki, jedna wprost, wiedzie na Uroczysko, a druga na prawo, idzie do parowu. Jak pan minie parowu i stanie na górze, to już widać jego chatę. Zastuka pan do bramy, on otworzy, jeśli jest u siebie, i niech mu się pan pokłoni odmień.
 (D. c. n.)

Teatr PARYSKI
 ul. Paazy Marji № 19.
 Program od soboty 16-go Września r. b. i dni następnych.
 Początek przedstawień w dni powszednie o godz. 5-ej m. 30 po poł. w niedzielę i święta o godz. 3-ej m. 30 po poł. w soboty o godz. 4-ej po poł.
 Szczegółowa straszczenia w programach.

Yvonne Delorme
 potężny i wrzuszający dramat w 7 aktach ze słynną z urody i niepospolitej gry odtwórczynią
Dziewicy ze Stambułu
PRISCILLA DEAN
 w roli tytułowej.
 Orkiestra ściśle dostosowana do obrazu pod Dyr. p. J. Bursika.

TEATR „ODEON“ Program od soboty 16-go do środy 20-go Września 1923 r.
UWAGA: Ostatni seans o godzinie 9-ej i pół wieczorem.

Sensacja Sezonu! Sensacja Sezonu!

Jego Sułtańska Mość król Madagaskaru

Wielki film egzotyczny w 2-ch serjach, 12 tu aktach.
 W roli głównej uroczą, wiośnianą **EWA MAY** (córka słynnej **MIA MAY**)
Dziś! Serja I-a: DZIEWCZĘ z za MORZA
 Dramat w 6-ciu aktach.
 Zdjęć dokonano w Wenecji, Brindisi, Atenach, Pirenie oraz na Madagaskarze.
 Scenariusz i reżyserja **GEORGE'A JACOBY.**

Kino-Teatr „NOWY“
 ul. Gen. Dąbrowskiego nr. 43
 Program od niedzieli 17 Września do środy 20 września 1923 roku włącznie.

Wspaniały dramat współczesny w 5 wielkich aktach, osnuty na tle rywalizacji matki z córką pod tytułem
MATKA CÓRKA i ON
 ze słynną **MARJĄ CARMÍ** w roli głównej.
 Przepiękna wystawa! Bajeczna gra artystów! Nadprogram komyczny.

Wspaniały film krótki się ukaże najpotężniejszy film świata wytwórni Jermolow-Cinema w Paryżu pod tytułem
BURZA
 w 7-ciu aktach z mistrzem ekranu Moz-żuchinem i jego uroczą Lisienko.

Kino-Teatr „LEGUN“
 ul. Gen. Dąbrowskiego № 12.
 Program od poniedziałku dnia 18-go do piątku dnia 23-go września 1923 roku włącznie.

ŚMIERTELNA NIENAWIŚĆ
 3 serja wielkiego filmu amerykańskiego „STRZELBA I LASSO“ ze straszczeniem poprzednich serji w roli głównej Eddie Polo.

Dr. STEFAN PURSKI
 choroby skórne i weneryczne.
 ul. Miłkiewskiego nr. 4.
 Godziny przyjęć do 10 rano i od 3—7 wiecz. w niedzielę i święta od 8-mej do 11-ej.

Lekarz-Dentysta
Michał Grojnowski
 ul. Paazy Marji 19 (obok Teatru Paryskiego)
 Poradnia od 8—11 i od 2—7 wiecz.

Fabryka papy i cukrowej
Dr. BENA w Częstochowie
 ul. Dąbrowskiego 1.
 (Zawieszona, w bryki trawlinar)
 Zakład w odległym miejscu po czechach przygotował: papy, smółki, cukry, preparaty, karbolinum etc.

Dr. PAWEŁ BRONIATOWSKI
 ul. Paazy Marji 21 (obok Teatru Paryskiego)
 choroby weneryczne i skórne
 Przyjmuje od 9—12 i od 4—7 po poł. Panie od 12—1 w sobota.